
Euroopa Liidu kohtuasjade kokkuvõte

APRILL
2025

Kohtuasjad, kus Eesti on esitanud seisukoha:

- **C-282/24**: Polismyndigheten (kohtujuristi ettepanek — hankelepingu muutmine)
- **C-745/23**: Alenopik (eelotsus — valuuta konverteerimine tolliväärtuse määramiseks)

Olulisemad EL Kohtu lahendid:

- **C-92/23**: komisjon vs. Ungari (kohtujuristi ettepanek — meediavabadus)
- **C-213/24**: Grzera (eelotsus — käibemaksu maksukohustuslane)
- **C-292/23**: Euroopa Prokuratuur (eelotsus — kohtulik kontroll)
- **C-481/23**: Sangas (eelotsus — Euroopa vahistamismäärus)
- **C-452/23**: Fastned Deutschland (eelotsus — kontsessiooni muutmine)
- **C-453/23**: Prezydent Miasta Mielca (eelotsus — mõiste „riigiabi“)
- **C-246/24**: Generalstaatsanwaltschaft Frankfurt am Main (eelotsus — pangatähtede väljaveo keeld)
- **C-181/23**: komisjon vs. Malta (liikmesriigi kohustuste rikkumine — investoritele kodakondsuse andmine)

Kohtuasjad, kus Eesti on esitanud seisukoha:

C-282/24: Polismyndigheten (kohtujuristi ettepanek – hankelingu muutmine)

Kohtujuristi ettepanek, 30. aprillil 2025

Rootsi politseiamet (hankija) korraldas riigihanke pukseerimisteenuste osutamiseks ja sõlmis raamlepingud kahe teenuseosutajaga. Järgmisel aastal leppis hankija nende kahe teenuseosutajaga kokku, et raamlepingute tasustamistingimusi muudetakse. Muudatuste tulemusel vähenes raamlepingute kogumaksumus väga vähe.

Rootsi konkurentsiamet taotles hankijale riigihanke-eeskirjade rikkumise eest trahvi määramist, kuna konkurentsiameti hinnangul oleks lepingute muutmisele pidanud eelnema uus hankemenetlus. Rootsi kohus küsis Euroopa Kohtult, kas riigihanke raamlepingu tasustamismudeli muutmist, mis muudab lepingu kogumaksumust väga vähe, tuleb pidada raamlepingu üldise olemuse muutmiseks direktiivi 2014/24 (riigihangete kohta) artikli 72 lõike 2 tähenduses.

Kohtujurist analüüsis oma ettepanekus, kuidas suhestuvad omavahel direktiivi artikli 72 lõike 1 punktis e kasutatud mõiste „**oluline muudatus**“ ja lõikes 2 kasutatud mõiste „**hankelingu üldise olemuse muutmine**“. Ta jõudis järeldusele, et neid kahte mõistet **ei saa pidada samaväärseks** ning et mõiste „**lepingu üldise olemuse muutmine**“, mida võib pidada mõiste „olulised muudatused“ teatavat liiki alamkategorriaks, **piirdub kõige olulisemate „oluliste muudatustega**“. Seega võib **ilma uut hankemenetlust korraldamata teha teatavaid olulisi muudatusi, välja arvatud selliseid olulisimaid muudatusi, mis tähendaksid lepingu üldise olemuse muutmist**.

Kõnealuse vaidluse kohta leidis kohtujurist, et raamlepingu tasustamismudeli muudatus, millega muudetakse fikseeritud ja muutuvate hindade vahelist tasakaalu ja kohandatakse hinnatasemeid viisil, mis muudab lepingu kogumaksumust väga vähe, **võib muuta raamlepingu üldist olemust üksnes juhul, kui see muudatus võib muuta hankelingu eset või liiki**, olenemata sellest, kas taoline muudatus on hõlmatud laiemas mõistega „olulised muudatused“.

Kohtujuristi ettepanek ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kohtujuristi ettepanek on kättesaadav [siit](#).

C-745/23: Alenopik (eelotsus – valuuta konverteerimine tolliväärtuse määramiseks)

Euroopa Kohtu otsus, 30. aprillil 2025

Eestisse sisenesisid isikud, kellel oli kaasas 500 000 Ukraina grivnat. Nad oleksid pidanud selle raha Eestisse sisenemisel deklareerima, kui selle väärtus ületab 10 000 eurot. Eesti toll tuvastas, et sisenemise päeval oli selle väärtuseks veidi üle 12 000 euro, trahvis neid ja konfiskeeris raha. Isikud kaebasid otsuse kohtusse, sest leidsid, et sularaha väärtus jäi alla 10 000 euro. Riigikohus küsis Euroopa Kohtult, millise vahetuskursi alusel tuleb tuvastada isikul liitu sisenedes või liidust väljudes kaasas oleva sularaha väärtus määruse 2018/1672 alusel, kui Euroopa Keskpank selle vääringu vahetuskurssi ei avalda.

Euroopa Kohus leidis, et määruuses 2018/1627 ette nähtud deklareerimiskohustus on kohaldatav sellise liitu siseneva või liidust lahkuva füüsilise isiku olukorrale, kes kannab kaasas sularahasummat, mis on muus vääringus kui euro, kui selle raha väärtus on vähemalt 10 000 eurot. Kuna aga üheski määruse 2018/1672 sättes ei ole täpsustatud vahetuskurssi, mida tuleb kohaldada sellise summa väärtuse tuvastamiseks eurodes, **on selle vahetuskursi kindlaksmääramine liikmesriikide ülesanne**. Siiski peab liikmesriik oma pädevust teostama viisil, mis säilitab määrusega kehtestatud sätete soovitava toime ja austab isikutele liidu õiguskorrast tulenevaid õigusi.

Järelikult peab iga liikmesriik otsustama, millist vahetuskurssi kohaldada muust vääringust kui euro koosneva sularahasumma väärtuse kindlaksmääramiseks eurodes, **tingimusel et valitud vahetuskurss vastab ühele nendest kurssidest, mida tegelikult ja sageli asjaomase vääringu eurodesse vahetamise tehingutele praktikas kasutatakse**. Selleks, et vahetuskursile, mida liikmesriik kavatseb kohaldada, saaks tugineda asjaomaste isikute suhtes, kes liitu sisenevad või sealt lahkuvad, peab see **kurss kõigepealt olema kindlaks määratud selgelt, arusaadavalt ja üheselt mõistetavalt**, nii et need isikud saaksid ühemõtteliselt teada, et just seda vahetuskurssi kohaldatakse, et teha kindlaks, kas neil tuleb nendega kaasas olev sularaha deklareerida.

Seejärel peab **teave** selle vahetuskursi kohta olema nendele isikutele **kergesti ja vabalt kättesaadav**, mis tähendab eelkõige seda, et neil isikutel peab olema võimalik selle teabega tasuta tutvuda, ning kui selle vahetuskursi kindlaksmääramiseks viidatakse veebilehel avaldatud teabele, ei pea nad end sellel veebilehel registreerima. Viimaseks peab **isikutel olema võimalus kindlalt teada saada, millist vahetuskurssi sel hetkel kohaldatakse, kui nad sisenesisid liidu territooriumile või sealt lahkusid**.

Euroopa Kohus järeldas, et liikmesriigi õigus määrata kindlaks vahetuskurssi ei ole vastuolus direktiiviga 2018/1672, kui eeltoodud neli tingimust on täidetud, kuid seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

Olulisemad EL Kohtu lahendid:

C-92/23: komisjon vs. Ungari (kohtujuristi ettepanek – meediavabadus)

Kohtujuristi ettepanek, 3. aprillil 2025

Raadiokanal Klubrádió ja Ungari meedianõukogu sõlmisid sageduse 92,9 MHz kasutamise lepingu Budapesti edastuspiirkonnas ajavahemikuks 2014–2021. Selle ajavahemiku lõpus keeldus meedianõukogu lepingu pikendamisest põhjendusel, et Klubrádió oli mitu korda rikkunud edastamiskvoote puudutavate andmete esitamise kohustust. Järgnenud hankemenetluses tunnistas meedianõukogu Klubrádió kandidatuuri sobimatuks kolmel põhjusel: kõigepealt oli kavatabelis saade, mis sisuliselt oli kokkuvõtlik ülevaade teisest selles tabelis olevast saatest ja mida pakkumuses ei olnud mainitud; teiseks oli ühe saate kestus hanketele lisatud vormi kahes eri punktis esitatud viieminutilise erinevusega ning lõpuks olid omavahendid Klubrádió kontodel viie kandidatuuri esitamisele eelneva aasta jooksul olnud negatiivsed.

Euroopa komisjon esitas hagi Euroopa Kohtusse ja palus tuvastada, et Ungari meedianõukogu on nende otsustega rikkunud raamdirektiivist 2002/21/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta), loadirektiivist 2002/20/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta), konkurentsidiirektiivist 2002/77/EÜ (konkurentsi kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste turgudel), Euroopa elektroonilise side seadustikust (direktiiv (EL) 2018/1972) ning põhiõiguste harta artiklist 11 (meediavabadus) tulenevaid kohustusi.

Kohtujurist selgitas oma ettepanekus, et kuna Euroopa elektroonilise side seadustikuga asendati raam- ja loadirektiivi sätted alates 20. detsembrist 2020, kui hanketeade oli juba avaldatud, siis ei ole elektroonilise side seadustik kohtuasjas kohaldatav. Kohtujurist nõustus komisjoni väitega, et meedianõukogu otsus keelduda lepingu pikendamisest, põhjendades seda raadiokanali kergete rikkumistega, **ei ole kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega**. Samuti nõustus kohtujurist komisjoni väitega, et meedianõukogu esitatud põhjendused ei olnud piisavad selleks, et lükata tagasi Klubrádió kandidatuur hankemenetluses. Eelnevast tulenevalt leidis kohtujurist, et **Ungari on rikkunud raamdirektiivist, loadirektiivist ja konkurentsidiirektiivist tulenevaid kohustusi**. Kohtujurist lisas, et kuigi ei saa välistada, et meedianõukogu otsused kahjustasid tõesti meediavabadust ja meedia mitmekesisust Ungaris, ei ole komisjon hagi seda piisavalt tõendanud, mistõttu kohtujurist ei tuvastanud harta artikli 11 rikkumist.

Kohtujuristi ettepanek ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kohtujuristi ettepanek on kättesaadav [siit](#).

C-213/24: Grzera (eelotsus – käibemaksu maksukohustuslane)

Euroopa Kohtu otsus, 3. aprillil 2025

E. T. ja tema abikaasa W. T. said 1989. aastal mitme põllumajandusmaa omanikuks kokkuleppe alusel, millega W. T. vanemad andsid pärijale tasuta üle põllumajandusettevõtte. Need maatükid arvati abikaasade seadusjärgse ühisvara hulka. Abielupaar otsustas need maatükid müüa ja sõlmis selleks käsunduslepingu äriühinguga. Viimase ülesanne oli mh korraldada omandi jagamine väiksemateks maatükkideks ja teha vajalikud toimingud, sh muuta maatükkide sihtotstarve ehitusmaaks. Maksuhaldur leidis, et need müügitehingud kujutasid endast majandustegevust, mis on käibemaksuga maksustatav. E. T. ja W. T. omakorda leidsid, et müügitehingute puhul on tegu üksnes isikliku vara haldamisega, mistõttu ei ole need käibemaksuga maksustatavad.

Kaebust lahendanud Poola halduskohus esitas Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse küsimusega, kas direktiivi 2006/112/EÜ (käibemaksudirektiivi) artikli 9 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et iseseisvalt majandustegevusega tegelevaks maksukohustuslaseks võib pidada isikut, kes võõrandab algselt tema isikliku vara hulka kuulunud maatüki, volitades müügitehingut ette valmistama ettevõtja, kes selle isiku käsundisaajana teeb müümise eesmärgil teatud hulga tehinguid. Samuti, kas selle sätte kohaselt tuleb iseseisvalt majandustegevust teostavaks isikuks lugeda koos tegutsevatest abikaasadest kumbki eraldi.

Euroopa Kohus meenutas, et selleks, et hinnata majandustegevusega tegelemise iseseisvust, tuleb kontrollida, kas asjaomane isik teostab tegevust oma nimel, enda arvel ja oma vastutusel ning kas ta kannab oma tegevuse teostamisega seotud majanduslikku riski. Põhikohtuasjas piirdus käsundisaaja tegevus teatud ülesannete täitmisega tema käsundiandjate nimel ja eest, kes jäid müügitehingutes müüjateks. Kuna tasu käsundisaaja tegevuse eest sõltus müügist saadud hinnast, kandis käsundisaaja käsundiga seotud majanduslikku riski. Lõplik majanduslik risk, mis võib väljenduda selles, et müüki ei toimu, lasus siiski eelduslikult käsundiandjatel. Seega leidis Euroopa Kohus, et käibemaksudirektiivi artikli 9 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et **iseseisvalt majandustegevusega tegelevaks maksukohustuslaseks võib pidada isikut, kes võõrandab algselt tema isikliku vara hulka kuulunud maatüki ning volitab müügitehingut ette valmistama ettevõtja, kes selle isiku käsundisaajana osaleb müügi eesmärgil aktiivselt kinnisvara turustamise protsessis, kasutades selleks samu meetodeid nagu need, mida kasutab tootja, ettevõtja või teenuste osutaja selle sätte tähenduses.**

Vastuseks küsimusele, kas maksukohustuslane on kumbki abikaasa eraldi või abikaasad koos, leidis Euroopa Kohus, et müügitehingu puhul, mis on käsitatav majandustegevusena selle direktiivi tähenduses, **ei takista see säte iseseisvalt majandustegevusega tegelevaks maksukohustuslaseks pidada seaduse alusel moodustunud ühisvara puhul ühisomanikest abikaasasid ühiselt, kui need abikaasad näivad kolmandate isikute jaoks olevat teinud ühisvarasse kuuluva maatüki müügi tehingu ja kui nad kannavad selle ühisvara puhul nimetatud tegevusega seotud majanduslikku riski.**

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-292/23: Euroopa Prokuratuur (eelotsus – kohtulik kontroll)

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 8. aprillil 2025

Hispaanias algatati kriminaaluurimine, et uurida ühe liidu vahenditest rahastatava projekti puhul võimalikku soodustuskelmust. Hispaania kohus kuulas tunnistajana üle Y.C. Asja Hispaanias menetlevad Euroopa delegaatprokurörid alustasid samuti uurimist ja kutsusid tunnistajatena välja kaks isikut, sealhulgas Y.C. Süüdistatavate advokaadid esitasid selle otsuse peale kaebuse, kuna Hispaania kohus oli Y.C. tunnistajana juba üle kuulanud. Hispaania õiguse kohaselt ei ole Hispaania kohtul pädevust Euroopa Prokuratuuri sellist otsust kontrollida. Kuna aga Euroopa Prokuratuuri käsitleva määruse 2017/1939 kohaselt on lubatud kohtulikult kontrollida Euroopa Prokuratuuri menetlustoiminguid, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, ja tunnistaja väljakutsumise otsus võib selliseid tagajärgi tekitada, siis tekkis Hispaania kohtul küsimus, kas riigisisene õigus on kooskõlas liidu õigusega.

Euroopa Kohus ütles kõigepealt, et **mõistet „Euroopa Prokuratuuri menetlustoimingud, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele“ tuleb liidus tõlgendada ühetaoliselt**, kuna ainult nii on tagatud, et liikmesriikide kohtute ja liidu kohtute vaheline pädevus Euroopa Prokuratuuri tegevuse kohtulikuks kontrollimiseks on liidus ühetaoliselt jagatud. Samas **ei saa** seda, millised menetlustoimingud on mõeldud tekitama siduvaid õiguslikke tagajärgi, **otsustada abstraktselt ja üldiselt**. Seega peavad riigisiseseid kohtud eelkõige riigi menetlusnorme ja kriminaaluurimise konkreetset konteksti arvestades hindama, kas selline Euroopa delegaatprokuröri otsus on mõeldud tekitama siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis riivavad otsust vaidlustavate isikute huve, muutes selgelt nende õiguslikku olukorda, eelkõige riivates nende menetlusõigusi.

Kui see on nii, **peab riigisisene õigus tagama selle otsuse tõhusa kohtuliku kontrollimise vähemalt kõrvalkõlbimuse**. Kui aga sarnaseid riigisiseseid õiguskaitsevahendeid reguleerivates riigisisestest menetlusnormides on ette nähtud võimalus vaidlustada analoogne otsus otse, peab **võrdväärseuse põhimõtte kohaselt** selline võimalus olema ka Euroopa Prokuratuuri selliste otsuste puhul.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-481/23: Sangas (eelotsus – Euroopa vahistamismäärus)

Euroopa Kohtu otsus, 10. aprillil 2025

Hispaania kohus mõistis Rumeenias elava Hispaania kodaniku süüdi maksu- ja rahapesukuritegudes. Pärast seda kui süüdistatav esitas otsuse peale kassatsioonkaebuse, sõitis ta väljasõidukeelust hoolimata tagasi Rumeeniasse. Hispaania kohus väljastas Euroopa vahistamismääruse. Rumeenia

kohus aga keeldus selle vahistamismääruse täitmisest põhjendustel, et esiteks elab süüdistatav Rumeenias ja ei ole nõus karistuse kandmisega Hispaanias ning teiseks on kuriteod, milles süüdistatav Hispaanias süüdi mõisteti, Rumeenia õiguse järgi aegunud.

Raamotsuse 2002/584 (Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta) kohaselt võib vahistamismäärust täitev õigusasutus erandina keelduda Euroopa vahistamismääruse täitmisest muu hulgas esiteks siis, kui tagaotsitav elab vahistamismäärust täitvas liikmesriigis ja see riik kohustub karistuse ise täitma, või teiseks siis, kui süütegu kuulub vahistamismäärust täitva liikmesriigi jurisdiktsiooni alla ning on vahistamismäärust täitva riigi õiguse järgi aegunud.

Hispaania kohus esitas seetõttu Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse, milles küsis, kas Euroopa vahistamismäärust täitev õigusasutus võib neile eranditele tuginedes keelduda vahistamismääruse täitmisest, kui süüdistatavat ei ole veel lõplikult süüdi mõistetud ja vahistamismäärust täitev liikmesriik ei ole kohustunud karistust täitma. Samuti soovis Hispaania kohus teada, kas täitev õigusasutus võib vahistamismääruse täitmisest keelduda, kui süüteod on vahistamismäärust täitva liikmesriigi õiguse järgi küll aegunud, kuid ei kuulu tema jurisdiktsiooni alla.

Euroopa Kohus tuletas meelde, et Euroopa vahistamismääruse võib teha kas kriminaalmenetluse raames isiku kohtu alla andmiseks või vabadusekaotuse täitmiseks. Põhikohtuasjas esitas süüdistatav kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse, mistõttu oli seda süüdimõistmist puudutav kriminaalmenetlus Hispaania kohtutes veel pooleli. Kuna Hispaania kohus tegi Euroopa vahistamismääruse kriminaalmenetluse raames **isiku kohtu alla andmiseks**, siis ei saa Rumeenia kohus vahistamismääruse täitmisest keeldumisel **tugineda erandile, mis käsitleb karistuse täitmist vahistamismäärust täitvas liikmesriigis**. Samuti leidis Euroopa Kohus, et Rumeenia kohus ei saa vahistamismääruse täitmisest keeldumisel tugineda aegumisele, **sest isiku süüteod põhikohtuasjas ei kuulunud vahistamismäärust täitva riigi jurisdiktsiooni alla**.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-452/23: Fastned Deutschland (eelotsus – kontsessiooni muutmise)

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 29. aprillil 2025

Saksamaa sõlmis aastatel 1996–1998 ilma eelneva hankemenetluseta äriühinguga Tank & Rast riiklikel kiirteedel tugiteenindusrajatiste käitamiseks ligikaudu 280 kontsessioonilepingut kehtivusega kuni 40 aastat. Tank & Rast kuulus sel ajal 100% ulatuses Saksa riigile ja seejärel erastati täielikult. Äriühingu nime muutmise tulemusel said Tank & Rasti asemele praegused kontsessioonärid Autobahn Tank & Rast ja Ostdeutsche Autobahntankstellen, kellele anti aastatel 1999–2019 veel ligikaudu 80 kontsessiooni, millest 19 hankemenetluse tulemusel. Seega said need äriühingud kõigist olemasolevatest tugiteenindusrajatistest ligikaudu 90% kontsessioonäriks.

Saksa riik laiendas olemasolevaid kontsessioone ilma kontsessiooni andmise menetlust korraldamata elektrisõidukite laadimispunktide ehitamiseks ja käitamiseks nendes rajatistes. Fastned, kes käitab selliseid laadimispunkte Saksamaal, vaidlustas selle laiendamise Saksamaa kohtus. Fastned leidis, et

kontsessioonide laiendamine laadimispunktile on kehtetu, kuna sellele oleks pidanud eelnema kogu Euroopa Liitu hõlmav kontsessiooni andmise menetlus.

Saksamaa kohus esitas Euroopa Kohtule küsimuse direktiivi 2014/23 (kontsessioonilepingute sõlmimise kohta) artikli 43 lõike 1 punkti c tõlgenduse kohta. Saksamaa kohus soovis teada, kas kontsessiooni võib ilma uut kontsessiooni andmise menetlust korraldamata muuta, kui see muudatus „tuleneb“ ettenägematutest asjaoludest, isegi juhul, kui see kontsessioon on antud ilma hankemenetlust korraldamata *in-house*-üksusele ja kui kontsessiooni muudetakse kuupäeval, mil kontsessionäär ei ole enam *in-house*-üksus.

Euroopa Kohus leidis, et **kui kõnealuses sättes ette nähtud tingimused on täidetud, võib kontsessiooni ilma uut kontsessiooni andmise menetlust korraldamata muuta isegi juhul, kui kontsessioon on algul antud ilma hankemenetlust korraldamata *in-house*-üksusele ja selle kontsessiooni eset muudetakse kuupäeval, mil kontsessionäär ei ole enam *in-house*-üksus. See reegel ei nõua, et liikmesriigi kohtud kontrolliksid kontsessiooni algse andmise õiguspärasust kaebuse korral, milles palutakse tühistada selle kontsessiooni muudatus, kui on möödunud kõik algse kontsessiooni vaidlustamiseks ette nähtud tähtajad.**

Euroopa Kohus selgitas veel, et tingimus, et kontsessiooni muudatus peab „tulenema“ ettenägematutest asjaoludest tähendab, et need asjaolud nõuavad algse kontsessiooni kohandamist, et tagada kontsessiooni jätkuv nõuetekohane täitmine.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-453/23: Prezydent Miasta Mielca (eelotsus – mõiste „riigiabi“)

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 29. aprillil 2025

Poola äriühing E vaidlustas kohaliku omavalitsuse keeldumise kohaldada eraraudteeharu alla jäävate maatükkide osas kinnisvaramaksuvabastust. Äriühing tugines Poola seadusele, mille kohaselt vabastatakse maksust maatükid ja hooned, mis kuuluvad raudteeinfrastruktuuri koosseisu ja on antud raudteevedude teostajate kasutusse. Kohalik omavalitsus leidis, et kuigi äriühing E vastab formaalselt Poola kinnisvaramaksuvabastuse tingimustele, kujutaks selline maksusoodustus endast Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) tähenduses riigiabi, millest ei ole Euroopa Komisjoni eelnevalt teavitatud vastavalt ELTL artikli 108 lõikele 3. Poola kõrgeim halduskohus küsis Euroopa Kohtult, kas kinnisvaramaksuvabastus, mis antakse raudteeinfrastruktuuri koosseisu kuuluvatele objektidele, kujutab endast ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi.

Euroopa Kohus selgitas, et tuleb hinnata, kas maksuvabastus annab saajale valikulise eelise ja võib kahjustada konkurentsi. Kohus rõhutas, et maksumeetme hindamisel tuleb kindlaks teha „tavapärane“ maksustamissüsteem ja siis analüüsida, kas vaidlusalune maksumeede annab maksuvabastuse saajatele märgatava eelise sarnases faktilises ja õiguslikus olukorras olevate konkurentide ees.

Euroopa Kohus otsustas, et **liikmesriigi õigusnormid, mis vabastavad kinnisvaramaksust raudtee-ettevõtjate kasutusse antud raudteeinfrastruktuuri koosseisu kuuluvad maatükid, hooned ja rajatised, ei kujuta endast valikulist eelist. Kõnealune maksuvabastus on osa Poola**

tavapärasest maksustamissüsteemist ja näib põhinevat neutraalsel kriteeriumil. Kohus selgitas, et liikmesriikidel on maksupoliitikas teatud autonoomia ja nad võivad kehtestada maksuvabastusi, mida nad peavad üldise huvi eesmärkide saavutamiseks kõige sobivamaks.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-246/24: Generalstaatsanwaltschaft Frankfurt am Main (eelotsus – pangatähtede väljaveo keeld)

Euroopa Kohtu otsus, 30. aprillil 2025

ZZ saabus Frankfurdi lennujaama, et lennata Türgi ja sealt edasi Venemaale. Tollikontrollis avastati, et ZZ-l oli pangatähtedena kaasas 14 855 eurot, mida ta ei olnud tollile deklareerinud ja mis olid mõeldud reisikulude katmiseks ning Venemaal saadava hambaravi, hormoonravi ja rinnaoperatsiooni järelravi eest tasumiseks. Toll konfiskeeris 13 800 eurot ja jättis ülejäänud pangatähed talle isiklikuks kasutamiseks, et ta saaks katta oma reisikulud.

Frankfurdi esimese astme kohus tunnistas ZZ pangatähtede keelatud väljaveo katses süüdi, kuna määruse nr 833/2014 (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas) artikli 5i lõike 1 kohaselt on keelatud eksportida Venemaale liikmesriigi ametlikus väeringus nomineeritud pangatähti ja kohtu hinnangul ei olnud kaasasolnud pangatähed hõlmatud sama artikli lõike 2 punktis a sätestatud isikliku kasutuse erandiga. Saksa kassatsioonikohus, kes lahendas vaidlust kassatsiooniasemes, küsis Euroopa Kohtult, kas ravi Venemaal (käesolevas asjas hambaravi, hormoonravi viljatusravikliinikus ja rinnaoperatsioonist tingitud järelravi) on isiklik kasutus selle erandi kohaselt.

Euroopa Kohus ütles kõigepealt, et kõnealuse keelu sõnastus viitab, et selle kehtestamisega soovis liidu seadusandja üldiselt välistada eurodes või muus liikmesriigi väeringus nomineeritud sularaha tasuta või kaupade või teenuste eest kättesaadavaks tegemise füüsilistele või juriidilistele isikutele, kelle elu- või asukoht on Venemaal. Kuna sellest tehtavat erandit tuleb tõlgendada kitsalt, siis **ei kohaldata seda keeldu üksnes Venemaale reisival isikul kaasas oleva sularaha suhtes, mis on talle ja temaga koos reisivatele lähisugulastele vajalik, et osta kaupu ja teenuseid, mis on Venemaale reisimise ja seal viibimisega seoses tekkinud vajaduste rahuldamiseks vältimatult vajalikud. Erand ei kehti aga siis, kui Venemaale reisiv isik veab välja eurodes nomineeritud pangatähti, et tasuda sellise ravi eest, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kuna niisugune ravi ei vasta vajadustele, mis on seotud selle isiku reisiga Venemaale või seal viibimisega.** Järelikult ei ole selline väljavedu vajalik selle isiku isiklikuks kasutuseks.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-181/23: komisjon vs. Malta (liikmesriigi kohustuste rikkumine – investoritele kodakondsuse andmine)

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 29. aprillil 2025

Euroopa Komisjon esitas Malta vastu hagi Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) ja Euroopa Liidu lepingu (ELL) rikkumise tuvastamiseks. Nimelt võimaldas Malta investoritele kodakondsuse andmise kava (edaspidi *kava*) saada välismaalastel naturalisatsiooni korras Malta kodakondsus – ja seeläbi automaatselt ka Euroopa Liidu kodakondsus – ette kindlaks määratud maksete või investeeringute eest, omamata sealjuures riigiga tegelikku sidet. Kohtuasi keskendus küsimusele, kas see kava kahjustab ja ohustab ELTL artiklis 20 sätestatud liidu kodakondsuse olemust ja terviklikkust ning rikub ELL artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtet.

Euroopa Kohus leidis, et Malta on rikkunud EL-i õigust. Kohus rõhutas, et **kuigi liikmesriigil on suveräänne õigus määratleda kodakondsuse andmise tingimused, ei ole see piiramatult**. Liidu kodakondsus põhineb nimelt ELL artiklis 2 nimetatud ühistel väärtustel ja liikmesriikide vastastikusel usaldusel selle suhtes, et ükski neist ei kasuta seda pädevust viisil, mis oleks ilmselgelt vastuolus liidu kodakondsuse olemusega. Kohus leidis, et **Malta kava muudab liikmesriigi kodakondsuse ja seega ka liidu kodakondsuse andmise äriks, mis on vastuolus selle aluslepingutest tuleneva põhistaatuse käsitlemisega ja rikub ELTL artiklist 20 ja ELL artikli 4 lõikest 3 tulenevaid kohustusi**.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

Tegemist on mitteametliku kokkuvõttega EL õiguse büroo valitud kohtulahenditest. EL Kohtu otsuste ja kohtujuristi ettepanekute terviktekstidega saab tutvuda EL Kohtu koduleheküljel või EUR-Lex andmebaasis (viited lisatud).